

Dijkhuis, 16 juni 2024

ds. Johan Meijer

gelezen: Marcus 4: 26-34

titel: de open hand met de mosterdzadjes

preek

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, lieve mensen van God,

16 juni is een speciale datum voor mij, dat is ieder jaar het geval, maar als deze datum op zondag valt is het een beetje extra speciaal. Op zondag 16 juni 2002, ook Vaderdag, werd ik bevestigd als predikant en verbonden aan mijn eerste gemeente in Sauwerd. 22 jaar geleden dus vandaag.

Uiteraard gaan mijn gedachten terug naar dat bewogen voorjaar van 2002. Examens doen, beroepen worden en verhuizen. De vervulling van een jarenlang verlangen en een jarenlange voorbereiding.

Dat voorjaar van 2002, dat vooral door de moord op Pim Fortuyn op 6 mei de geschiedenisboeken in ging, zo kort na 11 september 2001. De wereld was geschokt en schokte na, de politiek kreeg een aardverschuiving. Het was een angstige tijd. Een tijd om je hart vast te houden: wat staat ons te wachten in de samenleving en in de wereld? Een vraag die ook nu zo hevig speelt, voor mijn gevoel in nog verhevigde mate.

In een kerk die ook toen al in zwaar weer verkeerde, waarbij mijn vraag ook was of ik in die kerk mijn pensioen wel zou halen, mocht ik die leeftijd mogen halen. Het ging heel snel met ontkerkelijking, ook toen. Ik was nogal eens de jongste, ook toen en dat is nog steeds regelmatig het geval.

Het was dan ook een heel bijzonder moment toen een half jaar geleden James Keuben pastoraal werker werd in de Rooms Katholieke Parochie en collega in het Pastoresconvent. Voor het eerst dat ik in het Pastoresconvent zit een collega die jonger is dan ik, en dan ook meteen heel veel jonger. 26 jaar is James, die twee weken geleden diakengewijd werd en in november priester gewijd zal worden. Ik was aanwezig bij de diakenwijding en dacht uiteraard meteen terug aan 22 jaar geleden, aan 16 juni.

Verwondering vervult me dat er nog steeds jonge mensen hun leven in dienst stellen van de Heer en hun leven wijden aan de Heer. In leeftijd had ik de vader kunnen zijn van James. En nu ben ik geen vader geworden, ook dat gaat ieder jaar in me om op Vaderdag, maar enig vaderlijk gevoel is me niet vreemd en dan denk ik: o, jongen wat ga jij tegemoet? Hoe zal je weg zijn te midden van mensen die zo veel van je vragen en verlangen en zoveel over je vinden. Hoe zal je weg zijn in een kerk die naar de marge van de samenleving verdwijnt? Hoe behoud je je oorspronkelijke geloof, je vertrouwen, je moed en je onbevangeheid?

Het zou me niets verbazen als toen, 22 jaar geleden er ook mensen waren die dat bij mij bedachten, of gaandeweg bedacht hebben. Want dat machtig mooie ambt kent ook zijn kwetsbare kanten, zijn kwetsende kanten, zijn tegenslagen, zijn teleurstellingen, zijn woestijnepisoden. En dat geldt niet alleen voor dit machtig mooie ambt, het geldt voor ons allemaal. Allemaal kennen we onze butsen en schrammen en de soms grote vraag naar betekenis en zin. De grote vraag naar het geloof, dat soms zo klein is geworden als een mosterdzaad. De grote vraag naar het waarom ook, het waarom van zoveel leed, zoveel ellende, oorlog of dood.

En zeker als er plotseling iemand die je heel dierbaar is overlijdt, zoals afgelopen dinsdag Bertil Meyer, die een goede vriend van me was, ja dan staat alles wel even totaal op de kop.

En precies dan ga je bezig met de dienst voor de komende zondag, deze dienst. En je zoekt naar liederen en vindt ze ook: liederen waar vertrouwen uit spreekt, omdat je die woorden nodig hebt. Woorden van vertrouwen moeten je worden aangereikt. Steeds in deze ingewikkelde en verdrietige dagen stond mij steeds weer dat beeld voor ogen dat ik vond als afbeelding voor de voorkant van de liturgie voor deze zondag. Die piepkleine mosterdzaadjes in die open handen. Die bijna lege handen.

Dat beeld dat met me meeding door de afgelopen dagen heen en dat ons vandaag samen voor ogen staat. Een kwetsbaar beeld, voor het tere vogeltje dat we soms ook zijn. Een kwetsbaar beeld voor het kleine hartje dat we soms ook hebben. Of meer dan soms. Of vaker dan we soms toegeven.

Het beeld van de open hand met de mosterdzaadjes roept ook op dat je een vogeltje uitnodigt om ze op te pikken. En meer overdrachtelijk roept het op dat je je handen opent voor een medemens tegen wie je zegt: t is weinig van waarde hetgeen ik u biedt. Maar dit kleine, dit schamele, dit bescheidene deel ik met je. Ik erken dat grote woorden even niet zo op hun plaats zijn. Ik beken dat ik het zelf ook niet allemaal zo zeker weet. Ik belijd dat ik soms ook wel te grote woorden gesproken heb. Maar dit is wat we op mogen pikken. Dat kleine, dat tere, dat ogenschijnlijk minuscule.

O, wat had Jezus daar ook oog voor. Wat had Jezus oog voor het kleine en het kwetsbare. Wat had hij goed door hoe klein mensenhartjes soms zijn en hoe mismoedig ze soms kunnen zijn en het gevoel met zich meedragen dat ze te weinig geloven, dat ze kleingelovig zijn.

Jezus was een meester in eenvoudige beelden. Kijk hier eens even naar die superkleine mosterdzaadjes. Ik open mijn handen en toon ze je. Heb jij enig idee wat de kracht is van dat kleine, onooglijke? Weet je wel hoe iets dat zo klein lijkt zo veel kan betekenen voor iemand? Dat kleine, maar zo welgemeende gebaar van bemoediging en medeleven. Ook als de ander zegt: ik weet niet wat ik moet zeggen, er zijn geen woorden voor. Maar dat gebaar, die open hand, dat kleine zaadje, wat kan dat veel doen.

En dan gaat het heel voorzichtig zingen in mij. Een mij zo dierbaar lied uit het Liedboek van 1973. We zongen het na de lezing en wat deed me dat veel. Muus Jacobse maakte de woorden, dichtte de regels. Muus Jacobse die zo menselijk dichtbij kleine harten stond, die ons ons met huid en haar betrok in zijn liederen. Die zo'n scherp oog had voor het kleine. Een ware geroepene in het spoor van zijn Heer. Die al dichtend mosterdzaadjes plantte, in het verlangen dat ze hun werking zouden hebben. Dat ze mensen zouden helpen, dat ze zich gezien en begrepen zouden weten, dat ze bemoedigd zouden worden. Een hartsverlangen dat ik herken in de roeping die de vreugde van mijn leven is. Want...

*Weet jij waarmee het Koninkrijk zich vergelijken laat?
Een zaadje klein, onoogelijk, een mosterdzaad.*

*Als zaad dat in de aarde glijdt, zo zwak is ons geloof,
maar 't wordt een boom die schaduw spreidt met tak en loof.*

*De hemelvogels van omhoog die zoeken naar een nest.
krijgen zijn schaduw in het oog, en vinden rust.*

*O boom ten hemel uitgespreid die in de aarde staat!
O edel kruid der eeuwigheid, o mosterdzaad!
Amen*